

Oorsprong en beleidskader sluitende aanpak jongeren.

Vat op eigen toekomst (VET):

De oorsprong van de sluitende aanpak in Stadskanaal ligt bij het VET project, opgezet in 2006, waarin afspraken zijn gemaakt tussen interne (leerplicht, RMC, team werk, team inkomen) en externe partijen (UWV-Wajong/WW en CWI) om de Voortijdig schoolverlaters aantallen naar beneden te krijgen. Dit had landelijke aandacht en was een opdracht aan alle RMC's in Nederland. Een paar jaar later, met de invoering van de wet WIJ in 2009, is toen een eerste stap gemaakt naar één gezamenlijke nota.

Vlot daarna wisselde aangekondigde en vastgestelde wetgeving elkaar in razend tempo op, met onder andere de "Wet werken naar Vermogen" (nooit aangenomen) en de participatiewet. In de voorbereiding op deze landelijke wetgeving is onder andere onderstaande vastgelegd in een "praatdocument" van 2009 van beleidsmedewerkers van Stadskanaal. De uitkomsten van dit alles kwamen terug in de nota "invoering participatiewet in Oost Groningen" (2014) en vonden hun weg in de werkwijzen op en rond het TDC en schoolverlaten.

Een kijkje in de toekomst (2009)

Nederland staat aan de vooravond van een fundamentele verandering: we krijgen te maken met meer werk en minder mensen. Alhoewel de huidige recessie een ander beeld laat zien blijft de vraag naar arbeid op de middellange termijn groeien. Door de vergrijzing komen er banen vrij waarvoor mensen nodig zijn. Bovendien zullen er door de internationale concurrentie steeds meer verschuivingen plaats vinden in de sectoren en opleidingseisen. De eisen aan het kennisniveau en aanpassingsvermogen van de beroepsbevolking nemen toe. Er wordt meer gevraagd van mensen. Ook de regionale arbeidsmarktprognose laat zien dat het in de noordelijke provincies belangrijk is om iedereen te laten deelnemen op de arbeidsmarkt. De groei van de beroepsbevolking staat onder druk, terwijl het aantal banen en vacatures blijft stijgen.

Al vanaf 2010 stop een omvangrijke generatie babyboomers met werken, terwijl er veel minder jonge mensen op de arbeidsmarkt bijkomen. Dit leidt tot een daling van de beroepsbevolking terwijl het aandeel van mensen ouder dan 65 jaar stijgt.

De opgave waar wij in Stadskanaal voor staan is zoveel mogelijk jongeren inzetbaar te maken.

We hebben de jongeren nodig

Bestrijding van jeugdwerkloosheid staat hoog op de politieke agenda van Stadskanaal. Jongeren zijn extra gevoelig voor conjuncturele schommelingen op de arbeidsmarkt en met name jongeren die zonder startkwalificatie de school verlaten lopen een steeds groter risico om langdurig werkloos te raken. Deze jongeren dreigen daarmee al vroegtijdig de aansluiting met de arbeidsmarkt te verliezen, met alle mogelijke negatieve gevolgen van dien. Wij vinden het daarom van het grootste belang dat alle partijen die lokaal betrokken zijn bij de aanpak van jeugd(werkloosheid) intensief samenwerken om jongeren zonder opleiding en zonder werk naar school of naar werk te begeleiden.

Voortijdig schoolverlaten leidt tot slechtere arbeidsmarktperspectieven voor jongeren en kan tot hogere kosten leiden voor de samenleving, bijvoorbeeld in termen van hogere criminaliteit en sociale uitkeringen.

Nieuwe ontwikkelingen vanaf 2009

1. Externe ontwikkelingen

- de Wet investeren in jongeren (WIJ)

Met ingang van 1 oktober 2009 treedt de WIJ in werking. Uitgangspunt van deze wet is een duurzame investering in het arbeidsperspectief van jongeren. Hij beoogt dat alle jongeren tot 27 jaar een opleiding volgen, werken of een combinatie van beiden.

- het landelijk actieplan jeugdwerkloosheid

Nederland verkeert in een economische crisis. De geschiedenis leert ons dat jongeren extra kwetsbaar zijn. Jongeren komen nieuw op de arbeidsmarkt met minder vacatures, hebben minder werkervaring en dikwijls ook tijdelijke banen. Het kabinet beseft dit en heeft een aantal maatregelen getroffen om op korte termijn te voorkomen dat veel jongeren langs de kant komen te staan: zonder baan of met een onafgemaakte opleiding of een onvoldoende gekwalificeerde opleiding.

- *het regionaal actieplan jeugdwerkloosheid Groningen*

Onderdeel van het landelijk actieplan jeugdwerkloosheid zijn de convenanten met de regio's. Het regionaal actieplan jeugdwerkloosheid is de regionale uitwerking van het landelijk actieplan wat ten grondslag ligt aan dit convenant. Het regionaal actieplan jeugdwerkloosheid Groningen strekt echter verder dan wat formeel onder het landelijk actieplan en het bijbehorend convenant valt. Er zijn ook (preventieve) maatregelen opgenomen voor 15 tot en met 17 jarigen en Wajongers.

2. Interne ontwikkelingen

- *Vat op eigen toekomst (VET)*

In de afgelopen periode zijn ervaringen opgedaan met de sluitende aanpak jongeren in het project VET. Zowel beleidsmatig als uitvoeringstechnisch moet de aanpak nu structureel worden geïmplementeerd. De ervaringen uit de projectperiode en de nieuwe ontwikkelingen worden hierin meegenomen.

- *De organisatiestructuur*

De aanpak van jongeren raakt verschillende beleidsterreinen en organisatieonderdelen.

Hoe verloopt het proces

Het doel is er voor te zorgen dat alle jongeren duurzaam inzetbaar worden voor de arbeidsmarkt. Daarom is het nodig dat alle jongeren tot 27 jaar een opleiding volgen of werken. Ook de jongeren die nu niet naar school gaan en geen werk hebben. Alle jongeren die naar UWV WERKbedrijf (WIJ) of een jongerenloket gaan voor werk of een uitkering, krijgen van de gemeente een opleiding of een baan aangeboden. Jongeren die werken of een opleiding doen en niet genoeg geld hebben, kunnen een uitkering krijgen.

Participatiewet (2015)

Met betrekking tot de aanpak van jongeren in het kader van de Participatiewet is in de nota een paragraaf opgenomen over schoolverlaters. In korte lijnen komt dit neer op het streven van het behalen van een startkwalificatie door:

- voortijdig uitstroom uit het onderwijs te voorkomen (onderwijsbeleid);
- het terugverwijzen naar onderwijs op het moment dat jongeren zonder startkwalificatie het onderwijs hebben verlaten;
- verlaging van de uitkering om te zorgen dat het hebben van een uitkering niet financieel aantrekkelijk is; [*\(recent in het PO besproken om deze korting niet meer toe te passen omdat er vaak een bijzondere reden is waardoor de jongere niet naar school gaat en in de praktijk nu vaak door consultants al geïndividualiseerd moet worden.\)*](#)
- daar waar een startkwalificatie niet mogelijk blijkt worden jongeren begeleid naar afspraakbanen of beschut werk (PRO en VSO).

Letterlijk is in de nota invoering Participatiewet in Oost Groningen (2014) met betrekking tot de aanpak voor jongeren het volgende opgenomen:

“Bijzondere doelgroep: Schoolverlaters

Het is van groot belang om de werkloosheid onder jongeren zoveel mogelijk te voorkomen. We doen dat door ervoor te zorgen dat jongeren een startkwalificatie behalen. Het onderwijsbeleid is erop gericht om jongeren de school niet te laten verlaten voordat zij die kwalificatie bezitten. Daar waar jongeren zich melden voor een uitkering, worden zij ook in eerste instantie terugverwezen naar

school. We willen voorkomen dat het voor jongeren financieel aantrekkelijk is om een uitkering te krijgen. Dat betekent dat we een verlaging toepassen op de bijstandsnorm voor deze groep. Er zijn uiteraard ook jongeren voor wie het behalen van een startkwalificatie niet eenvoudig is of niet mogelijk is. Soms vanwege beperkingen en soms vanwege meervoudige problematiek. We streven er in eerste instantie naar om deze jongeren op school te houden, bijvoorbeeld door de aanpak rondom het passend onderwijs. Waar dat niet lukt, willen we zorgen voor een soepele overgang van school naar werk. Het gaat daarbij vooral om jongeren die afkomstig zijn van het praktijkonderwijs of van het VSO. Wanneer terugkeer naar school niet mogelijk is, worden zij onmiddellijk opgenomen in de Trainings en diagnosecentra. Gedurende deze periode wordt (samen met het ROC) vastgesteld of instroom in het entree onderwijs zinvol is. Waar dit niet kan, wordt een alternatief plan van perspectief afgesproken dat moet leiden naar werk, inclusief garantiebanen en beschut werk. Waar mogelijk wordt dit aangevuld met vormen van training en scholing, waarbij zoveel mogelijk beroepsgerichte certificaten worden behaald.

Voor deze jongeren staan alle beschikbare instrumenten volledig open.

Dit plan bevat waar nodig ook een arrangement in het kader van Jeugdzorg en is dus (onderdeel van) het integrale plan binnen het sociale domein (één gezin, één plan, één regisseur)."